

UCHWAŁA Nr XXIII/181/21
RADY MIEJSKIEJ w BISZTYNKU
z dnia 24 marca 2021r.

w sprawie Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na rok 2021 i Gminnego programu przeciwdziałania narkomanii na rok 2021

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 ze zm.) oraz art. 10 ust.2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050)

Rada Miejska w Bisztynku uchwała, co następuje :

§ 1. Uchwała się Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na rok 2021 stanowiący załącznik nr 1 do uchwały.

§ 2. Uchwała się Gminny program przeciwdziałania narkomanii na rok 2021 stanowiący załącznik nr 2 do uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Bisztynka.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega wywieszeniu na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Bisztynku.

Przewodniczący Rady Miejskiej
Zbigniew Drozdowski

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
NA ROK 2021**

*Plan dochodów i wydatków na rok 2020 wynosi: Dz.851 rozdz. 85154 - 82 000 zł
Niezrealizowane wydatki z roku 2020 - 31 645,54 zł*

Razem: 113 645,54 zł

Zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi gmina jest zobowiązana do podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożycia. Do zadań gminy należy również oddziaływanie na osoby nadużywające alkoholu oraz udzielanie pomocy ich rodzinom. Gmina powinna również wspierać działalność organizacji społecznych, których celem jest krzewienie trzeźwości i abstynencji. Realizacja tych zadań prowadzona jest w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych uchwalanego corocznie przez Radę Miejską. Przedstawiony program jest kontynuacją zadań zawartych w Gminnym Programie na rok 2020.

DZIAŁ I

CELE PROGRAMU

- 1) Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie.
- 2) Zmniejszenie tych problemów, które aktualnie występują.
- 3) Zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami.
- 4) Monitorowanie problemów alkoholowych na terenie Gminy Bisztynek.

Warunkami niezbędnymi do osiągnięcia tych celów jest:

1. Podejmowanie skutecznych działań mających na celu ochronę rodziny przed szkodliwym postępowaniem osób nadużywających alkoholu.
2. Dążenie do ograniczenia i zmian w strukturze picia alkoholu.
3. Zmiana zachowań i postaw mieszkańców gminy i instytucji wobec spożywania alkoholu.
4. Organizowanie terapii dla osób uzależnionych i współuzależnionych.
5. Wdrażanie nowoczesnych programów profilaktycznych wśród dzieci, młodzieży i dorosłych.
6. Rozwój edukacji i szkolenia przedstawicieli różnych zawodów w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom.

DZIAŁ II

DIAGNOZA

Z badań przeprowadzonych w roku 2020 przez Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych na potrzeby diagnozy lokalnych problemów społecznych wynikają następujące tezy.

1. Podstawowe problemy środowiskowe w opinii mieszkańców gminy Bisztynek.

- a) Za najważniejsze problemy w środowisku lokalnym mieszkańcy uznali zanieczyszczenie krajobrazu (poprzez zaśmiecanie) oraz bezrobocie i ubóstwo.

- b) Badani mieszkańcy spożywają alkohol częściej niż okazjonalnie i najczęściej są to 1-2 porcje oraz 3-4 porcji. Należy uznać, że mieszkańcy gminy Bisztynek odzwierciedlają postawy wobec picia alkoholu o średnim poziomie ryzyka. Mieszkańcy gminy piją dość regularnie jednorazowo spożywając umiarkowane ilości alkoholu. Niepokojące jest również, że 40% ankietowanych nie przyjmuje konstruktywnych postaw wobec spożywania alkoholu, uważając, że alkohol zawarty w „słabszych” napojach (piwie, winie) jest mniej szkodliwy niż ten zawarty w wysokoprocentowych napojach (np. w wódce). Warto przeprowadzić akcję informującą mieszkańców gminy na temat szkodliwości i konsekwencji spożywania alkoholu w nadmiernej ilości.
- c) 20% ankietowanych wskazało, że regularnie pali tradycyjne papierosy, a 9% e-papierosy. Nikotyna jest związkiem chemicznym zaliczanym do substancji szkodliwych, a dym papierosowy jest znany ze swoich rakotwórczych skłonności, dlatego warto prowadzić regularne kampanie informacyjne i profilaktyczne w tym zakresie.
- d) Odpowiedzi mieszkańców pozwalają sądzić, że część badanych przejawia postawy wychowawcze, które są charakterystyczne dla tradycyjnego, tj. konserwatywnego wychowania.
- e) Przemoc w gminie Bisztynek jest zjawiskiem niepokojącym, ponieważ 16% respondentów deklaruje, że ma w swoim otoczeniu osoby, która doświadczyła przemocy w rodzinie, a 10% ma podejrzenia, że tak się dzieje, jednakże tylko 14% wie, gdzie może zgłosić się osoba doświadcząca przemocy.
- f) Badania wykazały, że cyberprzemoc stanowi dla lokalnej społeczności pewien problem, podobnie jak dane dotyczące subiektywnego uzależnienia od Internetu – 75% określa je jako bardzo i raczej powszechne.

2. Zagrożenia w środowisku dzieci i młodzieży

- a) Wraz z wiekiem badanych uczniów wzrasta odsetek młodych uczniów eksperymentujących z alkoholem, papierosami oraz substancjami psychoaktywnymi. Najbardziej rozpowszechnione wśród badanych uczniów jest spożywanie napojów alkoholowych oraz palenie papierosów. Do palenia papierosów chociaż raz w życiu przyznaje się 28% uczniów SP 4-6 oraz 45% SP 7-8. Inicjację alkoholową ma za sobą 38% uczniów klas 4-6 oraz prawie połowa klas 7-8. Jako okoliczności uczniowie wskazują przede wszystkim spotkania z rodziną oraz ze znajomymi, co wskazywać może na społeczne przyzwolenie na spożywanie alkoholu przez młode osoby. Alkohol to substancja, do której dostęp dla uczniów, w porównaniu do narkotyków czy dopalaczy, jest zdecydowanie łatwiejszy. Jego spożywanie jest też powszechnie tolerowane, traktowane, jako element tradycji czy kultury, a wręcz nieodłączny element wielu życiowych wydarzeń — niestety często osoby dorosłe nie widzą problemu w tym, że akceptują włączanie w ten „zwyczaj” osób niepełnoletnich. W związku z tym warto organizować kampanie informacyjne czy specjalne wydarzenia o charakterze profilaktycznym, prowadzone przez specjalistów, skierowane do ogółu mieszkańców, podczas których będą mieli oni okazję zapoznać się ze specyfiką problemów i sposobami ich przeciwdziałania. Jeśli uczniowie nie otrzymują informacji od osób dorosłych, że takie tego typu zachowania nie powinny być akceptowane, mogą zacząć z biegiem czasu włączać je, mniej lub bardziej świadomie, w repertuar własnych zachowań. Grupa rówieśnicza stanowi nieodłączny element prawidłowego rozwoju społecznego nastolatków, dzięki której nabywają umiejętności komunikacyjne, empatię, umiejętność pracy w grupie itp. Ważne przy tym, by środowisko szkolne, rodzinne itd. umożliwiało młodym ludziom spędzanie wolnego czasu w sposób, który będzie dla nich bardziej atrakcyjny niż np. wspólne picie alkoholu. Warto, więc zadbać

o dostępność różnego rodzaju zajęć sportowych oraz rozwijających inne pasje i hobby oraz organizację różnego rodzaju akcji i wydarzeń, które będą mogły być alternatywą dla spotkań „zakrapianych” alkoholem czy innymi używkami (należy tutaj zaznaczyć, że spotkania ze znajomymi stanowią dla prawie połowy uczniów główny sposób spędzania wolnego czasu). Równie przydatne będzie organizowanie szkolnych warsztatów, podczas których młodzież będzie mogła wspólnie wypracowywać pożądane postawy wobec zagrożeń.

- b) Spadek poziomu zaufania w stosunku do nauczycieli jest zauważalny w porównaniu z rodzicami. Godne polecenia byłoby zorganizowanie spotkań dla wychowawców ze specjalistami z zakresu profilaktyki, podczas których nauczyciele mogliby zdobyć wiedzę na temat sposobów wzmacniania relacji zaufania i budowania zasobów chroniących. Pożądane byłoby zaaranżowanie odpowiednio poprowadzonych godzin wychowawczych z młodzieżą, na których nauczyciel będzie miał okazję pokazać się uczniom nie tylko, jako osoba odpowiedzialna za sprawy organizacyjne i prowadzenie danego przedmiotu, ale także, jako godny zaufania dorosły, który jest otwarty na trudne kwestie osobiste trapiące dzieci i młodzież.
- c) Młodzi ludzie spotykają się w środowisku szkolnym z przypadkami agresji oraz przemocy. Uczniowie przyznają, że doświadczają w szkole przemocy w różnorodnych formach (fizycznej bądź psychicznej). Zauważalne jest to w szczególności przy deklaracjach o codziennych doświadczeniach przemocy psychicznej. Kilka procent z nich nie czuje lub raczej nie czuje się bezpiecznie w swojej szkole i deklaruje, że do szkoły uczęszczają osoby, których się boją. Otrzymane wyniki mogą posłużyć za zachętę do organizowania szkolnych warsztatów, podczas których młodzi ludzie będą mieli okazję do wspólnego zastanowienia się nad alternatywnymi sposobami rozładowywania negatywnych emocji i skutecznymi sposobami rozwiązywania konfliktów, bez używania przemocy. Należy także ciągle udoskonalać szkolne systemy przeciwdziałania i reagowania na przemoc, w które włączać trzeba rodziców, od których dzieci młodzież czerpią wzorce w zakresie stosowania przemocy, jako rozwiązania codziennych problemów.
- d) Młodzi ludzie spotkali się również często z wymienionymi w badaniu formami przemocy w przestrzeni Internetowej. Należy zwrócić uwagę na prowadzenie szerokiej edukacji z zakresu bezpiecznego korzystania z Internetu: wspierania świadomości prawnej, umiejętności ochrony przed niebezpiecznymi sytuacjami, wiedzy dotyczącej ochrony własnych danych.

3. Pozytywne tendencje w dynamice problemów społecznych.

- a) Zdecydowana większość młodych ludzi oceniła swoje relacje z rodzicami jako pozytywne, co wskazuje na korzystną atmosferę wychowawczą i przyjazne środowisko domowe panujące w rodzinach.
- b) Badani uczniowie dostrzegają ryzyko szkód związanych z używaniem substancji psychoaktywnych oraz alkoholu.

4. Wnioski dotyczące badań punktów sprzedaży alkoholu.

- a) Większość badanych sprzedawców napojów alkoholowych nie zgadza się ze stwierdzeniem, aby alkohol zawarty w piwie był mniej groźny niż zawarty w wódce.
- b) 100% ankietowanych pracowników punktów sprzedaży sprzeciwia się sprzedawaniu napojów alkoholowych osobom niepełnoletnim, a w przypadku wątpliwości, co do wieku również 100% sprawdza dowody potwierdzające pełnoletniość.
- c) Osoby spożywające alkohol są uznawane za umiarkowane zagrożenie na terenie punktów sprzedaży.

- d) Ankieta wykazała, że próby zakupy alkoholu przez osoby niepełnoletnie są podejmowane kilka razy w miesiącu oraz kilka razy w roku. 80%z badanych sprzedawców deklaruje, że nigdy nie zdarzyło im się sprzedać alkohol osobom, co, do których miały podejrzenie, że są nieletnie.
- e) Rozkład deklaracji sprzedaży alkoholu pozwala sądzić, iż sprzedawcy odpowiedzialnie podchodzą do sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim. Jednak w przypadku zestawienia tych wyników z opiniami badanych uczniów w szkołach z terenu gminy Bisztynek, zalecane jest przeprowadzenie kampanii informacyjnej z zakresu odpowiedzialnej sprzedaży napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych. Sporo starszych uczniów oceniło, że raczej i bardzo łatwo jest kupić zarówno alkohol jak i papierosy osobom poniżej 18 roku życia. Kampania informacyjna może zatem obejmować szkolenie dla sprzedawców, akcje z wykorzystaniem techniki Mystery Shopping i dystrybucję materiałów typu plakaty, naklejki do umieszczenia w punktach.

ODDZIAŁYWANIA PROFILAKTYCZNE WŚRÓD DZIECI I MŁODZIEŻY – REKOMENDACJE OPARTE NA MODELU PROFILAKTYKI POZYTYWNEJ

Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) podaje, że aż 50% zaburzeń zdrowia psychicznego prowadzących do nadużywania substancji psychoaktywnych, agresji i przemocy, a także innych zachowań antyspołecznych zaczyna się w okresie dojrzewania. Dzieci i młodzież są, więc grupą wymagającą szczególnie intensywnych oddziaływań profilaktycznych.

Środowisko szkolne wywiera ogromny wpływ na rozwój fizyczny, emocjonalny i społeczny dzieci i młodzieży, stąd jego kształtowanie może sprzyjać zdrowiu psychicznemu. Australijskie badania na zlecenie WHO pozwoliły na wyodrębnienie najistotniejszych czynników chroniących oraz czynników ryzyka:

- 1) przemoc rówieśnicza
- 2) odrzucenie przez rówieśników
- 3) słaba więź ze szkołą
- 4) niedostateczne kierowanie własnym zachowaniem (brak kontroli)
- 5) destrukcyjna grupa rówieśnicza
- 6) niepowodzenia szkolne

Przez „czynniki chroniące” należy rozumieć: *wszystkie elementy osłabiające oddziaływanie czynników ryzyka, zwiększające „odporność” jednostki a więc zmniejszające prawdopodobieństwo wystąpienia zachowań problemowych.*

Można je pogrupować w kilka kategorii:

- 1) poczucie przynależności
- 2) pozytywny klimat szkoły
- 3) prospołecznie nastawiona grupa rówieśnicza
- 4) wymagania od uczniów odpowiedzialności i udzielania sobie wzajemnej pomocy
- 5) okazje do przeżycia sukcesu i rozpoznawania własnych osiągnięć
- 6) zdecydowany brak akceptacji przez szkołę dla przemocy.

Wymienione czynniki chroniące mają charakter uniwersalny. Zadaniem warsztatów profilaktycznych jest wzmocnienie czynników chroniących oraz osłabianie czynników ryzyka. Warto pamiętać, że oddziaływanie w zakresie jednego tematu zajęć, np. dotyczących jedynie przemocy może przynieść pozytywne rezultaty także w profilaktyce innych zachowań ryzykownych.

Na podstawie zrealizowanych przez Państwową Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych badań pn.: „Czynniki chroniące i czynniki ryzyka związane z zachowaniami problemowymi warszawskich gimnazjalistów klas I-II”, sformułowano kilka wniosków i rekomendacji o charakterze ogólnym. Mianowicie:

- nadrzędną rekomendacją wyznaczającą kierunek działań profilaktycznych jest wzmocnienie pozytywnego stosunku do nauczycieli oraz budowanie klimatu współpracy pomiędzy nauczycielami w szkole oraz wspieranie konstruktywnych zainteresowań i zajęć pozalekcyjnych młodzieży;
- do najbardziej uniwersalnych i selektywnych czynników chroniących młodzież przed zaangażowaniem się w zachowania problemowe należy włączyć: pozytywne nastawienie do nauczycieli; udział w dodatkowych zajęciach pozalekcyjnych; aktywny udział w praktykach i uroczystościach religijnych; dobry kontakt z rodzicami; monitorowanie przez rodziców miejsc, w których dziecko spędza czas wolny.
- efektywna ochrona młodzieży wiąże się z prawidłowym rozumieniem przez nauczycieli procesów rozwojowych właściwych dla okresu adolescencji. Dlatego zaleca się, aby wspierać pedagogów i nauczycieli zarówno na poziomie kształcenia formalnego, jak i

nieformalnego, w zdobywaniu wiedzy oraz poszerzaniu umiejętności w zakresie rozpoznawania wyzwań oraz trudności specyficznych dla tego okresu rozwoju;

- wsparcie nauczycieli powinno także objąć działania związane z przeciwdziałaniem wypaleniu zawodowemu: Dbłość o dobry stan zdrowia psychicznego nauczycieli uczących w gimnazjum powinna być częścią szkolnego programu profilaktyki. W tym celu należy wspierać wszelkie inicjatywy służące podnoszeniu kwalifikacji zawodowych nauczycieli, ułatwiać im dostęp do form kształcenia i rozwoju własnych możliwości;
- działania profilaktyczne powinny być ukierunkowane na uczenie umiejętności życiowych uczniów związanych m.in. z postawami asertywności, konstruktywnym rozwiązywaniem konfliktów rówieśniczych na drodze negocjacji/mediacji oraz wspieranie ich w kształtowaniu poczucia własnej wartości.

Kolejnym wnioskiem związanym ze skutecznością profilaktyki jest konieczność planowania cyklicznych działań. Warunkiem zmiany postawy (a więc nadrzędnego celu oddziaływań profilaktycznych) jest ich regularne utrwalanie, zastępowanie zachowań destruktivnych konstruktywnymi oraz wspieranie uczniów w zdobywaniu wiedzy nie tylko na temat zagrożeń podejmowanych przez nich zachowań, ale także pomoc w gromadzeniu wiedzy na temat alternatywnych postaw, tj. warunkujących poprawę jakości funkcjonowania uczniów w środowisku szkolnym i rodzinnym. Jednym z elementów skutecznej profilaktyki jest także ewaluacja podejmowanych działań. Jej cel wiąże się z oceną skuteczności wprowadzanych zmian i planowaniu następnych.

Wśród postulowanych oddziaływań profilaktycznych należy wyróżnić:

- zwrócenie uwagi nauczycieli i opiekunów na specyficzne potrzeby uczniów, które wiążą się ze specyfiką ich rozwoju psychospołecznego;
- wsparcie rozwoju praktycznych umiejętności uczniów w zakresie rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie ze stresem, asertywnością, konstruktywnym wyrażaniem emocji i potrzeb, przyjmowania perspektywy innych oraz empatii;
- wspieranie uczniów w rozwijaniu ich pasji, zainteresowań oraz w kształtowaniu w nich postaw ukierunkowanych na twórczość, kreatywność i motywację odkrywania nowych rzeczy;
- wzmacnianie w uczniach poczucia przynależności, skuteczności i sprawczości;
- kreowanie pozytywnej atmosfery współpracy, umożliwiającej im samodzielne podejmowanie decyzji, branie za nich odpowiedzialności.

Warto również wspomnieć, że obok oddziaływań kierowanych do uczniów warto planować także szkolenia profilaktyczne dla grona pedagogicznego oraz rodziców. Jest to warunkiem inicjowania zmian systemowych, a więc nie tylko pracy nad zasobami osobowymi uczniów, ale także kształtowania ich środowiska szkolnego oraz rodzinnego – głównych środowisk, w których funkcjonują.

DZIAŁ III

ZADANIE 1

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin.

1. Prowadzenie działań motywacyjnych w stosunku do osób nadużywających alkoholu w celu podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego.
2. Monitorowanie sytuacji osoby zobowiązanej do leczenia oraz wspieranie i motywowanie do podtrzymania abstynencji po zakończonej terapii.
3. Udzielanie informacji zainteresowanym na temat funkcjonowania poradni odwykowych oraz działalności grup wsparcia dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin.
4. Pokrywanie kosztów powołania biegłego psychiatry i psychologa orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.
5. Kontynuowanie działalności punktu konsultacyjno-informacyjnego ds. alkoholizmu, narkomanii i przemocy w rodzinie.

Planowane wydatki na to zadanie – 10.000 zł (wynagrodzenie pracownika punktu, opłata biegłych, opłata za telefon, Internet, artykuły biurowe, opłaty pocztowe)

ZADANIE 2

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

1. Kontynuowanie działalności grup świetlicowych z programem profilaktycznym w Bisztyнку i w Sątopach-Samulewie.
2. Dofinansowanie wypoczynku dzieci i młodzieży.
3. Finansowanie poradnictwa psychologicznego.
4. Funkcjonowanie zespołu interdyscyplinarnego
5. Szkolenia członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych i członków zespołu interdyscyplinarnego.

Planowane wydatki na to zadanie – 25 000 zł (wynagrodzenia pracowników, psychologa, szkolenia, koszty prowadzenia zajęć dla dzieci /materiały plastyczne, gry, piłki, wycieczki, imprezy okolicznościowe, art. .spożywcze itp./, dofinansowanie wypoczynku dzieci i młodzieży)

ZADANIE 3

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, i przemocy w rodzinie, w szczególności dla dzieci, młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych.

1. Kontynuowanie działalności 1 grupy sportowej dla dzieci w wieku 6-10 lat (piłka nożna).
2. W porozumieniu z nauczycielami odpowiedzialnymi za profilaktykę zdrowotną w szkołach uwzględnić w programach nauczania wiedzę o szkodliwości picia alkoholu oraz palenia papierosów.
3. Realizacja programów profilaktycznych w szkołach dla różnych grup wiekowych uczniów oraz rodziców.
4. Dofinansowanie zakupu nagród, artykułów biurowych i materiałów informacyjno-edukacyjnych, niezbędnych do realizacji szkoleń, zajęć, konkursów, zawodów sportowych i innych imprez o tematyce powiązanej z problemem uzależnień, profilaktyki oraz promocji zdrowego stylu życia.
5. Wsparcie Dni Rodziny - imprezy mającej wyraźne odniesienie profilaktyczne i promujące zdrowy styl życia.
6. Dofinansowanie zajęć dla dzieci i młodzieży organizowanych w Ośrodku Kultury i Aktywności Lokalnej w Bisztyнку.

7. Organizowanie innych alternatywnych sposobów działalności na rzecz profilaktyki i promocji zabawy bez używek.
8. Szkolenia dla nauczycieli.
9. Włączenie się w ogólnopolskie kampanie dotyczące profilaktyki uzależnień.
10. Zakup i dystrybucja materiałów informatyczno-edukacyjnych dotyczących profilaktyki uzależnień i przemocy w rodzinie.

Planowane wydatki na to zadanie – 30 000 zł (dofinansowanie Dni Rodziny, zakup programów profilaktycznych, warsztatów, dofinansowanie OKiAL, doposażenia świetlic i sali gimnastycznej w sprzęt do zajęć, zakup materiałów itp.)

ZADANIE 4

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

1. Wspieranie wszelkich inicjatyw społecznych w zakresie wychowania w trzeźwości przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii i przemocy w rodzinie.
2. Udzielanie wsparcia ruchom samopomocowym.
3. Udzielanie pomocy merytorycznej i organizacyjnej instytucjom i organizacjom z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych zwłaszcza tym, które zajmują się pracą z dziećmi i młodzieżą.
4. Współdziałanie z istniejącymi na terenie gminy organizacjami pozarządowymi i grupami nieformalnymi w realizacji działań na rzecz społeczności lokalnej.

Planowane wydatki na to zadanie – 17 645.54 zł (szkolenie nauczycieli, dofinansowanie innych instytucji)

ZADANIE 5

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

1. Opiniowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych pod kątem zgodności z uchwałami Rady Miejskiej dotyczącymi limitu punktów sprzedaży i ich lokalizacji.
2. Prowadzenie działań edukacyjno – informacyjnych dla sprzedawców napojów alkoholowych (szkolenia, materiały edukacyjne, wizyty profilaktyczne członków GKRPA w punktach sprzedaży napojów alkoholowych).
3. Prowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń.
4. Podejmowanie działań interwencyjnych w zgłoszonych przypadkach sprzedaży napojów alkoholowych nieletnim, osobom nietrzeźwym oraz na kredyt lub pod zastaw.
5. W przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym oraz w przypadku złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych gmina może podejmować interwencje oraz występować przed sądem, jako oskarżyciel publiczny. Wniesienie sprawy do sądu musi być poprzedzone przeprowadzeniem postępowania dowodowego, które należy do kompetencji policji.

Planowane wydatki na to zadanie – 1.000 zł

ZADANIE 6

Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie klubu integracji społecznej.

Wspieranie przedsięwzięć mających na celu reintegrację społeczną i zawodową osób uzależnionych i członków ich rodzin w Młodzieżowym Klubie Integracji Społecznej.
Planowane wydatki na to działanie – 20 000 zł

DZIAŁ IV

MONITOROWANIE REALIZACJI PROGRAMU

1. Analizowanie sprawozdań z realizacji programów profilaktycznych w szkołach.
2. Przeprowadzenie diagnozy i analiza danych na temat problemu alkoholizmu w gminie oraz porównanie ich z danymi wojewódzkimi i krajowymi.

DZIAŁ V

REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z PROGRAMU

1. Obsługę finansową i administracyjną Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021 zapewnia Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bisztyнку.
2. Program realizowany jest przy współdziałaniu osób fizycznych i prawnych, instytucji rządowych i samorządowych, w tym Policji, Sądów, organizacji pozarządowych, zajmujących się edukacją, kulturą, pomocą społeczną, sportem, rekreacją oraz wychowaniem w trzeźwości. Osoby i instytucje wnoszą swoje doświadczenie i inicjatywę w zapobieganiu i rozwiązywanie problemów alkoholowych. Program dostosowany jest do specyfiki problemów alkoholowych w Gminie Bisztynek i uwzględnia lokalne możliwości realizacji pod względem prawnym, administracyjnym i finansowym.
3. Koordynację przedsięwzięć związanych z realizacją zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych zawartych w Gminnym Programie prowadzi Przewodniczący Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy udziale Pełnomocnika Burmistrza ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
4. Sprawozdanie z realizacji Programu przygotowuje Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i przedstawi Burmistrzowi Bisztyńka do końca lutego 2021r.
5. Burmistrz Bisztyńka przedkłada Radzie Miejskiej sprawozdanie z realizacji programu do 31 marca 2022 r.
6. Za udział w posiedzeniu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przyznaje się członkowi komisji wynagrodzenie w wysokości 6% kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 grudnia 1999 roku o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw.
7. Przez udział w posiedzeniu Komisji rozumie się również udział członków Komisji w Zespole ds. orzecznictwa i przeprowadzania rozmów motywujących, Zespole ds. kontroli i wizji w placówkach handlowych i gastronomicznych oraz innych wynikających z realizacji Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Planowane wydatki na to zadanie – 10.000 zł (wynagrodzenie za posiedzenia komisji, zakup materiałów biurowych, tonerów, znaczków, prowizje bankowe).

DZIAŁ VI

FINANSOWANIE ZADAŃ PROGRAMU.

Finansowanie zadań wynikających z niniejszego programu odbywa się z budżetu gminy, ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, a także z innych środków pozyskanych w trakcie realizacji programu.

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA ROK 2021**

Plan dochodów i wydatków na rok 2020 wynosi: Dz.851 rozdz. 85153 8 000 zł

Zgodnie z art. 10 ust. 1 przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy i jest realizowane w postaci gminnych programów przeciwdziałania narkomanii, uchwalanych corocznie przez rady gmin.

W szczególności zadania te obejmują:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- 2) udzielenie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo- rekreacyjnych dla uczniów,
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021 określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z nadużywania narkotyków, jak również innych środków psychoaktywnych. Program jest ściśle powiązany z Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021, a kierunki działań w nim zawarte są zgodne z Krajowym Programem Przeciwdziałania Narkomanii

**DZIAŁ I
CELE PROGRAMU**

Profilaktyka i ograniczenie dostępności oraz zapobieganie zażywania narkotyków poprzez podejmowania różnorodnych działań prowadzonych na terenie gminy przez::

- 1) ograniczenie zjawiska używania narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, w tym dopalaczy, w szczególności przez dzieci i młodzież, poprzez realizowanie działań profilaktycznych,
- 2) ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych spowodowanych nadużywaniem narkotyków i innych środków psychoaktywnych,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie promocji zdrowego stylu życia,
- 4) monitorowanie problemów związanych z narkomanią na terenie Gminy Bisztynek.

DZIAŁ II DIAGNOZA

Z badań przeprowadzonych w roku 2020 przez Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych na potrzeby diagnozy lokalnych problemów społecznych wynikają następujące tezy.

- a) Problem narkotyków w gminie Bisztynek wydaje się być zauważalny. 18% badanych przyznaje się, że zna, co najmniej jedną osobę zażywającą substancje psychoaktywne: narkotyki lub dopalacze. Podobnie problem uzależnienia od leków – 11 % zna osoby mające ten problem, a 31% ma podejrzenia.
- b) W grupie badanej młodzieży należy zwrócić uwagę na eksperymentowanie z używkami oraz substancjami psychoaktywnymi, ponieważ 8% młodszych uczniów oraz 3% starszych uczniów deklaruje inicjacje w tym zakresie. A deklaracje dotyczą nawet codziennego przyjmowania tych substancji.
- c) Zdecydowana większość młodych ludzi oceniła swoje relacje z rodzicami jako pozytywne, co wskazuje na korzystną atmosferę wychowawczą i przyjazne środowisko domowe panujące w rodzinach.
- d) Badani uczniowie dostrzegają ryzyko szkód związanych z używaniem substancji psychoaktywnych oraz alkoholu.

DZIAŁ III ZADANIA PROGRAMU

Zadania w zakresie profilaktyki i edukacji dotyczącej przeciwdziałania narkomanii korespondują ściśle z zadaniami zawartymi w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021.

ZADANIE 1

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem

1. Współpraca z Poradnią Leczenia Uzależnień w Bartoszycach.
2. Prowadzenie w Punkcie Konsultacyjnym poradnictwa dla rodzin oraz osób używających środki psychoaktywne.
3. Zorganizowanie i sfinansowanie specjalistycznych szkoleń z zakresu profilaktyki i rozwiązywanie problemów związanych z narkotykami dla nauczycieli, pedagogów szkolnych, pracowników pomocy społecznej, niezbędnych do prowadzenia pracy profilaktycznej z dziećmi, młodzieżą i rodzicami.

Planowane wydatki na to zadanie – 3.000 zł (opłata za szkolenia i poradnictwo).

ZADANIE 2

Udzielenie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej

1. Zwiększenie dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy psychologicznej , terapeutycznej dla członków rodzin, w których występuje problem uzależnienia od narkotyków
2. Rozpowszechnianie wiedzy (plakaty, ulotki, broszury) o możliwościach i procedurze administracyjno-prawnej kierowania osób uzależnionych na leczenie.

Planowane wydatki na to zadanie – 1.000 zł (wynagrodzenie psychologa, zakup materiałów profilaktycznych).

ZADANIE 3

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży

1. Udział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych związanych z profilaktyką narkotykową .
2. Organizowanie i dofinansowanie warsztatów dla dzieci i młodzieży o tematyce związanej z przeciwdziałaniem narkomanii
3. Organizowanie i dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych z zakresu tematyki narkotykowej dla pedagogów szkolnych i członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
4. Realizowanie elementów profilaktyki podczas festynów i innych imprez organizowanych przez gminę oraz placówki oświatowe.
5. Promowanie zdrowego stylu życia , wolnego od narkotyków i innych używek oraz różnych form aktywnego spędzenia czasu wolnego.

Planowane wydatki na to zadanie – 3.000 zł (opłata za warsztaty, szkolenia, dofinansowanie imprez środowiskowych).

ZADANIE 4

Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i innych osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.

1. Dofinansowanie zakupu nagród, artykułów biurowych i materiałów informacyjno-edukacyjnych, niezbędnych do realizacji szkoleń, zajęć, konkursów, zawodów sportowych i innych imprez o tematyce ściśle powiązanej z problemem uzależnień, profilaktyki oraz promocji zdrowego stylu życia.
2. Współpraca z Policją w celu prowadzenia wspólnych działań profilaktycznych m.in. poprzez kontrolę miejsc narażonych na działalność dealerów narkotykowych głównie szkół i lokali gastronomicznych.

Planowane wydatki na to zadanie – 1.000 zł (zakup nagród, artykułów biurowych i materiałów informacyjno- edukacyjnych).

ZADANIE 5

Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego

1. Współpraca z pracownikami socjalnymi mającymi kontakt z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi od narkotyków.
2. Świadczenie pomocy społecznej osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym - udzielenie pomocy przy odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczności poprzez udział w spotkaniach, warsztatach, rozmowach wspierających itp.

DZIAŁ IV

REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z PROGRAMU

1. Obsługę finansową i administracyjną Gminnego Programu Narkomanii na rok 2021 zapewnia Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bisztyнку.
2. Program realizowany jest przy współdziałaniu osób fizycznych i prawnych, instytucji rządowych i samorządowych, w tym Policji, Sądów, organizacji pozarządowych, zajmujących się edukacją, kulturą, pomocą społeczną, sportem, rekreacją oraz wychowaniem w trzeźwości. Osoby i instytucje wnoszą swoje doświadczenie i inicjatywę w zapobieganiu i rozwiązywaniu problemów narkomanii. Program dostosowany jest do specyfiki problemów narkomanii w

Gminie Bisztynek i uwzględnia lokalne możliwości realizacji pod względem prawnym, administracyjnym i finansowym.

3. Sprawozdanie z realizacji Programu przygotowuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bisztyнку i przedłoży Burmistrzowi Bisztyńka do końca lutego 2022r.

4. Burmistrz Bisztyńka przedkłada Radzie Miejskiej sprawozdanie z realizacji programu do 31 marca 2022 r

DZIAŁ V

FINANSOWANIE ZADAŃ PROGRAMU.

Finansowanie zadań wynikających z niniejszego programu odbywa się z budżetu gminy, ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, a także z innych środków pozyskanych w trakcie realizacji programu.